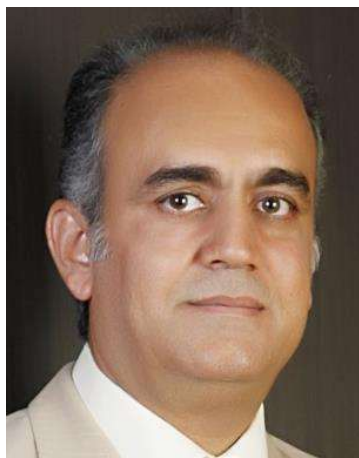

یادداشت سردبیر

فصلنامه علمی تخصصی راهبردهای حسابداری

دوره دوم، شماره پنجم زمستان سال ۱۴۰۳

alrabiei@ut.ac.ir

یادداشت سردبیر

حسابداری و حسابرسی، همواره دو بال توسعه و نظارت بر سلامت اقتصادی و مالی هر جامعه هستند. در دهه‌های اخیر، با رشد روزافزون پیچیدگی فعالیت‌های اقتصادی، تحول در بازارهای مالی، افزایش قوانین و استانداردهای نظارتی و همچنین ظهور مقررات بین‌المللی همچون قانون ساربینز-اوکسلی، محیط حرفه‌ای حسابداران و حسابرسان به شکلی بی‌سابقه دگرگون شده است. در چنین شرایطی، ضرورت وجود نظام‌های کنترلی اثربخش، اهمیت ارکان حاکمیت شرکتی و نقش کلیدی حسابرسی داخلی، بیش از پیش مورد توجه فعالان، سیاست‌گذاران و پژوهشگران این حوزه قرار گرفته است.

مطالعات جاری گواه آن است که هیچ هدف سازمانی بدون بهره‌مندی از یک سیستم کنترل داخلی قوی و پویا به طور کامل محقق نخواهد شد. کنترل‌های داخلی نه تنها در پیشگیری و شناسایی موارد تقلب و تخلف، بلکه در حصول اطمینان از صحت و قابلیت اتکای اطلاعات مالی، افزایش بهره‌وری عملیاتی، حفظ منابع سازمان و رعایت چارچوب‌های قانونی نقش محوری دارند. الزامات و دستورالعمل‌های نهادهای ناظر از جمله سازمان بورس و اوراق بهادار و الزامات قانونی جدید، شرکت‌ها را به ایجاد، پایش مستمر و بهبود ساختارهای کنترل داخلی واداشته است تا بتوانند در فضای به شدت رقابتی و متغیر کنونی دوام و رشد خود را تضمین کنند.

در این میان، حسابرسی داخلی دیگر نه فقط یک نقش کنترلی سنتی، بلکه کارکردی ارزش‌آفرین و مشاوره‌ای یافته است؛ وظیفه دارد با رویکردی جامع، مدیریت ریسک، بررسی و ارزیابی اثربخشی کنترل‌های داخلی و ارتقاء شفافیت مالی را دنبال کند و میان هیات مدیره، مدیریت اجرایی و ذینفعان ارتباطی اثربخش برقرار سازد. این وظیفه همسو با مأموریت‌های نوین حاکمیت شرکتی است که بر شفافیت، مسئولیت‌پذیری و پاسخگویی حداکثری در سایه اخلاق‌مداری تأکید دارد.

تحولات اخیر در حوزه حاکمیت شرکتی و رسوایی‌های مالی در سطح بین‌المللی، نه فقط چارچوب‌های جدیدی را به شرکت‌ها تحمیل کرده‌اند، بلکه فرهنگ سازمانی و توجه به اخلاق حرفه‌ای را برجسته‌تر ساخته‌اند. اهمیت توجه به «فرهنگ حسابداری» به این معناست که تمامی اعضای یک سازمان - از

مدیریت ارشد تا کارکنان - باید به درستی نقش خود را در پیشگیری، کشف و گزارش موارد تخلف و تقلب بشناسند و بپذیرند. چنین نگاهی، علاوه بر کاهش ریسک‌های مالی و حقوقی، موجب ارتقای اعتماد عمومی و اعتلای جایگاه حرفه‌ای شرکت‌ها و نهادها در سطح ملی و فراملی می‌شود.

یکی دیگر از ابعاد مهم مورد اشاره در ادبیات علمی و استانداردهای پذیرفته شده جهانی، شناسایی و مدیریت ریسک‌های ناشی از اشتباهات حسابداری و تقلب است. رویکرد سه‌گانه «انگیزه/فشار، فرصت و نگرش/توجیه» به عنوان مدلی برای ارزیابی خطر تقلب، ابزار کارآمدی برای حساب‌رسان و مدیران فراهم می‌آورد تا با شناسایی زمینه‌های بروز انحرافات، تدابیر لازم را برای افزایش شفافیت و سلامت گردش اطلاعات مالی ببینیشوند. تاکید بر شفاف‌سازی، اطلاع‌رسانی نقاط ضعف کنترل‌های داخلی و ارتقاء سامانه‌های گزارشگری از جمله موضوعاتی هستند که بستر تحقق اهداف راهبردی و ایفای مسئولیت اجتماعی شرکت‌ها را فراهم می‌آورند.

مجله علمی تخصصی راهبردهای حسابداری، با بهره‌مندی از مشارکت اساتید، پژوهشگران و کارشناسان حرفه‌ای، خود را متعهد می‌داند تا بستری پویا برای تبادل دانش، نقد و بررسی روندها، ارائه یافته‌های نوین پژوهشی و انتقال تجارب ارزشمند ایجاد نماید. چشم‌انداز ما، فراهم‌آوردن تربیونی علمی و فناورانه برای ارتقاء جایگاه حرفه حسابداری و حسابرسی در کشور و کمک به ارتقای ساختارهای نظارتی و مدیریتی در راستای افزایش شفافیت و مسئولیت‌پذیری است.

امید داریم با همراهی جامعه فرهیخته دانشگاهی و حرفه‌ای، این مجله بتواند دریچه‌ای تازه به توسعه حرفه‌ای، علمی و اخلاقی در حوزه حسابداری و حسابرسی بگشاید و گامی در مسیر تعالی این عرصه مهم اقتصادی کشور بردارد.

در پایان، از تمامی پژوهشگران، اساتید و صاحب‌نظران علاقه‌مند دعوت می‌کنیم با ارائه آثار، پیشنهادها و نقدهای علمی خود، ما را در تداوم و ارتقای این مسیر یاری رسانند.

با احترام

سردبیر مجله سردبیر فصلنامه راهبردهای حسابداری: جیدر ربیعی